

Reliivs

Resurseffektiv livsmedelshantering

A professional kitchen setting with a chef in a white uniform and tall hat working at a counter. The counter is cluttered with various kitchen items, including a cutting board, bowls of ingredients, and a pot on the stove. The background shows stainless steel cabinets and a range hood.

HUR ARBETAS DET MED EFFEKTFRÅGAN I STORKÖK?

EXEMPEL FRÅN INTERVJUER MED KOMMUNER UNDER
VÅREN 2022

Christoffer Alm

Verksamhet 1 – större kommun

Fastighetsavdelningen

- De som arbetar i köket inte lika delaktig i dimensionering längre
- Utgår från utrustning som behövs för antalet portioner
- Viktigt:
 - Att fastighetsavdelning kopplas in tidigt – finns möjligheter att påverka
 - Samgranskning – helhetstänk utifrån alla kökets funktioner
 - Att inte ta till i överkant med storlekar på ugnar och grytor
 - Att beakta att inte alla ugnar etc. behöver slås på samtidigt

Elkonsulten

- Granskar elhandlingar m.a.p. tekniska krav och anvisningar
- Samgranskar och ser till att köket får det de kravsatt
- Inte alltid verksamheter har beställarkompetens och vet vad de vill ha

Verksamhet 2 – mellanstor kommun

Verksamhetsledningen

- Mark- och exploateringsenhet handlar upp konsulter
- Ställer inga specifika krav på effekt - konsulter projekterar och dimensioner
- När allt är klart lämnas driften till kostenheten

Kostenheten

- Önskar involverades mer
- Vid drift arbetas det i viss mån att sänka effektuttaget – men kan göras mer
- Mäter inget idag – hade gjort mycket för motivationen att se skillnad

Elkonsulten

- Dimensionerar efter utrustning och sammanlagringsfaktor
- Utgår vanligtvis från 0,7 i sammanlagringsfaktor - men blir ofta 1 för att "ta höjd"
- Blir säkerhetsmarginaler i flera steg som skapar överdimensionering
- Upplever att allt sätts på samtidigt på morgonen – finns mycket effekt att spara där

Verksamhet 3 – mindre kommun

Verksamhetsledningen

- Effektproblematik tagits upp – men än så länge inte några konkreta åtgärder
- Funderats på att utvärdera beteendemönster för att se vad det kan göra

Fastighetsavdelningen

- Involverade vid nybyggnation och renovering – men mycket hjälp av konsulter
- Ställer krav på Miljöbyggnad Silver men inte något konkret effekterrelaterat
- Verksamheten förklarar hur man arbetar och vilka behov som finns
- Sedan konsulten som dimensionerar efter detta
- Stor tillit till konsulterna – men kanske bör ge effekten mer uppmärksamhet
- På befintliga kök så upplyser konsulterna om man är nära maxnivån

Verksamhet 4 – mindre kommun

Fastighetsavdelningen

- Relativt liten kommun – har därmed inte all kompetens själva
- Tar reda behov av utrustning – sedan tar konsulter ofta över
- Börjar inse att effektdelen är en väldigt viktig fråga
- Diskuteras dock sällan med verksamheten i storköken

Elkonsulten

- Utgår från utrustningens effekt och sammanlagringsfaktorer
- Varierar, men ofta 0,45 som grund som sedan cirka 0,65 för att ha lite effektreserv
- Mätningar i efterhand visar dock ofta att maxeffekt inte är i närheten
- Sammanlagringsfaktorer bör därmed minskas – men ofta motstånd från storköken